kunne indvie Barnet i deres eget Forhold, tror jeg tillige, at det overfor selve den unge vil blive meget vanskeligt. Det kommer sikkert af, at »Blandingen er af højst forskjellig Beskaffenhed hos de forskjellige« og at et eneste Fejlgreb gjør ondt værre; blot den unge en Gang har følt sig flov ved, hvad den erfarne har sagt, eller mærket, at den erfarne undrede sig en Smule over den unges Udtalelse, — saa var det bedre, at der aldrig var vexlet Ord. Det fineste Øre, den fineste Forstaaelse fordres her, og de færreste er Hjærtekjendere i den Forstand, at de kan udpege hver enkelt Naturs Ejendommelighed. Hermed er Sagen dog ikke affærdiget; den sjælekyndige, som magter det, bør yde den unge Hjælp; thi det véd jeg, at den unge, som har experimenteret færdig, og med fuld Viden, i Alvor og Sandhed, bøjer sig for Guds Orden i Ægteskabet, udbrydende:

„Hvert hans Værk er stort Vidunder,
I hans Visdom ingen bunder,
Som deraf har øst.
Kun en Daare tør det nægte,
At hos ham er alting ægte
Alting mageløst!

denne unge har vundet frem til et godt og rent Standpunkt Da er Ægteskabet i sin fulde ethiske Gyldighed sat ind i den unges Bevidsthed.

Saa vidt om Sjælekyndiges Hjælp udenfor Skolen.

Men nu til Skolen. Hvorledes kan her tænkes en Meddelelse *en masse*, naar vi indrømme, at vi handle med de fineste Værdier og med unge af højst forskjellig Udvikling, Modenhed og Beskaffenhed?

Og ikke blot Meddelelsen fra Lærerens Side til de mange men ogsaa de mange, der paa én Gang hører paa den. Ingen kan svare for en saadan sædelig Renhed, at ikke ét af disse Pigebørn kunde smile tvetydig, og vi vide, at intet saarer Umiddelbarheden værre end netop Tvetydighed.

Jeg hørte en dygtig Læge udtale sig om lignende Forhold i en Drengeskole. Han sagde: »Vi havde en Lærer, der i en god Mening vilde sige os Besked om alt, han vilde derved advare os mod Fristelse, men vi blev helt undseelige ved det og fik meget at spekulere paa. Det var ikke til Gavn. Nej,